

Vijfde ziekte

Adressen voor meer informatie:
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de GGD.

Voorlichtingsfolder
infectieziekten

Vijfde ziekte
[erythema infectiosum]

Wat is de vijfde ziekte?

De 'vijfde ziekte' (medische term: erythema infectiosum) is een vlekjesziekte die veroorzaakt wordt door het Parvo B19 virus. Deze ziekte komt vooral voor bij kinderen en vaak in het voorjaar.

Ziekteverschijnselen

Bij kinderen ontstaan kleine rode vlekjes in het gezicht. De wangen kunnen vuurrood worden. Er kan temperatuurverhoging of koorts optreden. Daarna verspreiden de vlekjes zich over het lichaam. Dit geeft soms jeuk. In het begin van de ziekte zijn de vlekjes vlindervormig. Na ongeveer een week verdwijnt de huiduitslag. De vlekjes kunnen nog enkele weken lang terugkomen, bijvoorbeeld door warmte (een warme douche), kou, inspanning of opwindning, maar ze verdwijnen dan weer snel. De kinderen voelen zich meestal niet ziek. Bij volwassenen leidt de ziekte vaak tot pijn en stijfheid van de handen en voeten. Deze gewrichtsklachten duren meestal één tot twee weken. Huiduitslag komt bij volwassenen minder vaak voor.

Hoe kunt u het oplopen?

Mensen die een infectie hebben kunnen andere mensen besmetten vanaf één week voordat ziekteverschijnselen ontstaan totdat de huiduitslag optreedt. De vijfde ziekte is niet zo heel erg besmettelijk en komt vooral voor na langdurig of intensief contact, zoals in een gezin, crèche, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of school. Het virus komt voor in de keel van iemand die geïnfecteerd is. Door hoesten, niezen en praten komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en geïnfecteerd worden.

Niet iedereen wordt na besmetting met het virus ziek. Wanneer er wel ziekteverschijnselen optreden, gebeurt dat één tot drie weken na de besmetting.

Wie kunnen de vijfde ziekte krijgen?

Iedereen die de vijfde ziekte niet heeft gehad, kan geïnfecteerd raken en ziek worden. Veel volwassenen hebben de ziekte als kind al gehad.

Wie lopen extra risico?

Wanneer vrouwen de ziekte krijgen in de eerste helft van de zwangerschap kan dit nadelige gevolgen hebben voor de baby. Er is dan een klein risico op een miskraam of een doodgeboren baby. In de meeste gevallen verloopt de zwangerschap normaal en ondervindt de baby geen gevolgen van de vijfde ziekte. Zwangere vrouwen met een gezinslid dat de vijfde ziekte heeft, kunnen contact opnemen met hun huisarts.

Maatregelen om de vijfde ziekte te voorkomen

Inenting tegen de vijfde ziekte is niet mogelijk. Omdat de vijfde ziekte al besmettelijk is voordat er ziekteverschijnselen zijn, is het moeilijk besmetting te voorkomen.

Een goede hygiëne is belangrijk. Het beste is om bij hoesten en niezen een papieren zakdoekje te gebruiken, dit na gebruik weg te gooien en daarna uw handen te wassen. Als u geen papieren

zakdoekje bij de hand heeft, houd dan uw hand voor de neus en mond en was hierna uw handen. Leer kinderen dit ook te doen.

Behandeling

Behandeling is niet nodig, de ziekte geneest vanzelf.

Neem contact op met de huisarts wanneer er verschijnselen zijn die bij de vijfde ziekte passen en als u hierover vragen heeft. De huisarts kan bepalen of u besmet bent met het virus. Dit kan belangrijk zijn omdat de vijfde ziekte voor sommigen, zoals zwangere vrouwen, een klein risico vormt.

Dagverblijf, school, werk

Als een kind met de vijfde ziekte zich goed voelt dan kan het gewoon naar de crèche, het dagverblijf, de peuterspeelzaal of school. Het kind is al besmettelijk voordat het ziek is. Het kan andere kinderen al hebben besmet en daarom helpt thuishouden van het zieke kind niet om verspreiding van de vijfde ziekte te voorkomen. Het heeft ook geen zin om zelf thuis te blijven of uw kind thuis te houden wanneer iemand in uw omgeving de vijfde ziekte heeft.

Informeer wel de leiding of de leerkracht. Die kan dan in overleg met de GGD eventueel andere ouders informeren, zodat die alert kunnen zijn op verschijnselen van de vijfde ziekte bij hun kind of bij zwangerschap.